NUMMER 1 Mej. Jager. JANUARI 1928

DE STER

REDACTIE- EN ADMINISTRATIE-ADRES: AMSTELDIJK 76, AMSTERDAM Z.
POSTREKENING 62603
ABONNEMENTSPRIJS f 5.— (BUITENLAND f 5.50) BIJ VOORUITBETALING
LOSSE NUMMERS f 0.40

REDACTIONEEL.

Dit blad, waarvan het eerste nummer thans voor u ligt, is bestemd in Nederland de denkbeelden van J. Krishnamurti te verspreiden. Het zal tevens worden dienstbaar gemaakt aan de bespreking van verwante geestelijke bewegingen van onzen tijd en daarmee verband houdende verschijnselen en uitingen op maatschappelijk gebied.

Een belangrijk deel van den tekst van dit blad wordt verstrekt door de "International Editorial Board", gevestigd in het internationaal hoofdkwartier der Orde van de Ster, te Ommen. Dit deel verschijnt gelijktijdig in een groot aantal andere landen der wereld, overal in de landstaal.

Het eerste nummer van dit blad bevat een aantal gedichten van de hand van J. Krishnamurti en twee van de toespraken door hem in 1927 gehouden in het Kamp der Orde van de Ster, te Ommen. Verder beschouwingen en indrukken van enkele vooraanstaande tijdgenooten uit verschillende kring.

Het ligt in ons voornemen, zoo dikwijls zulks noodig mocht blijken berichten op te nemen meer speciaal van belang voor de leden der Orde van de Ster. Ditmaal vormt het slechts een klein onderdeel van den inhoud.

De belangstellende lezer kan ons helpen, niet alleen door zich op dit tijdschrift te abonneeren, maar tevens door het inzenden van eventueele literaire bijdragen en door het kenbaar maken van zijn wenschen in zake deze uitgave.

C. W. DIJKGRAAF,
Ir. J. L. BIENFAIT.

DRIE VERZEN.*)

DOOR KRISHNAJI.

De navolgende drie verzen zijn voor dit nummer gekozen, omdat zij al wat Krishnaji vertegenwoordigt, weergeven. Twee dezer verzen werden reeds afgedrukt in een bijzondere luxe-uitgave voor het Kamp, bestaande uit drie verzen van Krishnaji onder den titel "Come Away". Wij herdrukken ze hier, in het Nederlandsch vertaald door Karel Wasch, zoodat ze onder het bereik vallen van iedereen, die zich geen exemplaar aanschafte van "Come Away", hetwelk thans is uitverkocht.

Ik ben met U.

Gelijk de bloeme houdt haar geur,
Zoo draag ik U,
Wereld,
In mijn hart.
Behoud mij in Uw hart,
Want ik ben Bevrijding
En ben geluk.

Gelijk de edelsteen
Diep in de aarde rust,
Ben ik verstoken
Diep in Uw hart.
En schoon gij niet kent mij,
U ken ik ganschlijk.
Schoon ge niet denkt aan mij,
Mijn wereld vervult gij.
Schoon gij geen liefd' mij geeft,
Min ik U onwankelbaar.
Schoon ge mij eer bewijst
In kerke, tempel en moskee,
Blijf ik een vreemde voor U,
Doch gij zijt mij eeuwige metgezel.
En schoon gij strijdt
Onder elkander
Zal ik U nooit begeven.

*) Deze verzen mogen niet worden overgedrukt in eenig tijdschrift, zonder toestemming van de Star Publishing Trust, Eerde, Ommen (O.).

Gelijk bergen schutten
Het vredige dal,
Zoo beschut ik U,
Wereld,
In de schaduw van mijn hand.

Als regenval
Op 't verschroeide land,
Wereld,
Zoo kome ik
Met de roke der min.

Slaap niet,
Want ik ben met U,
Wereld,
In één knippen der oogen,
Ziet toe, ben ik hier.

Houd Uw hart
Rein in eenvoud,
Wereld,
Want dan heet gij mij welkom.
Uw liefd' ik ben,
Uw hartsbegeeren.

Houd Uw geest
Verstild en klaar,
Wereld,
Want gij zult dan
Mij gansch verstaan.

Ik ben Uw gerijpt begrip,
De opgetaste oogst
Van uw ervaringen al.

Ziet toe, ik ben met U,
Wereld,
Doch wie heet mij welkom?

Ik zit in den tempel,
Ik zit aan wegerand,
En zie de schaad'wen gaan
Van plek tot plek.

Laat af.

Gelijk een menigte van stroomen
Zich uitstort in de zee,
Zoo is der wereld drijven
Gekomen tot mij.
Een ontzaglijk verlangen
Werd in mij levend.
Pijnende liefde
Verzengt mijn hart,
Een brandend begeeren
Overweldigt mij gansch.

Laaf af,
Laat af,
O Wereld,
Van Uw wisselende smarten,
Van Uw vergaande liefde.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van Uw kleine godheden,
En hun verklaarders.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van Uw vervlietende hartstochten,
En Uw vergank'lijke triomfen.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van Uw kerker der smart,
En die hem bewaken.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van Uw wilde verlangst,
En haar stuipen des doods.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van al valschheid,
En wat U ketent daaraan.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Van Uw geknield aanbidden,
En Uwer droeve handen smeeking,
De tempelmuren vallen.
Ik vond den weg.

Laat af,
Laat af,
O wereld,
Want alles vergaat,
Hoezeer Uw zoete tranen
Herinnering verwisschen.
Ik vond den weg.

In ban leef ik

Van laaiend begeeren,
Om U te bevrijden
Uit Uw gevang,
Want ik vond den weg.

De vogel zweeft in zijn vlucht,
En zijn lied vervult mijn hart.
Het wijdsche sterreland,
De matelooze ruimte,
Omvat mij.

Uw Minnaar ben ik,
Ik ben Uw Meester,
Verzaak het al
En volg mij,
Want mijn weg
Is de weg der Bevrijding.

Laat af,
Laat af,
Beminde,
Zit neven mij;
Ik wijze U,
Naar Geluk den weg.

't Verbond in eenvoud.

Hoor naar mij,
Gij vriend.

Moogt ge zijn yogi, monnik, priester,
Een godsvereerder vroom,
Of pelgrim jagend naar geluk,
Die baadt in heil'ge vloeden,
En aan gewijde graven bidt,
Een die zich somwijl' vluchtig buigt,
Of diep in boeken zich bedelft,
Dan wel een groote tempelbouwer,
Mijn liefde pijnt naar U.
Ik weet naar des Geliefden hart den weg.

Al vruchtloos worstlen,
Moeizaam zwoegen,
Smart, die geen rust vergunt,
Al wiss'lende geneugten,
Brandende twijfel,
En druk des levens,
Komen ten eind, mijn vriend.
Mijn liefde pijnt naar U.
Ik weet het pad naar des Geliefden hart.

Mocht over d' aard ik zwerven,
Minde ik het diep gepeins,
Gaf 'k aan extatisch zingen m' over,
Hulde ik mij in het staatsiekleed,
Strooide op mijn hoofd ik asch,
Hoorde ik naar tempelklokken,
Deed studie mij vergrijzen,
Was ik een zoeker,
Een verloor'ne?
Voorwaar: ervaring veel omvatte.
Mijn liefde pijnt naar U,
Ik ken het pad naar des Geliefden hart.

Mijn vriend,
Zou een weerspieg'ling genoeg zijn,
Als ik U werk'lijkheid kan biên?
Laat af van klokgelui en wierook,
Van afgoôn en van angst,
Verwerp belijdenis en wijsbegeerten,
Kom,
Verwerp het alles.
Ik ken den weg naar des Geliefden hart.

Mijn vriend,
't Verbond in eenvoud is het hoogste.
Dit is het pad tot des Geliefden hart.

OP WELK GEZAG? [1]

DOOR J. KRISHNAMURTI.

I.

Gedurende de toespraken, die ik hier elken avond zal houden, wensch ik den weg aan te wijzen en in u de noodige kracht op te wekken, opdat gij in staat zult zijn voor u zelf uw eigen grooten oorsprong, uw eigen adeldom te ontdekken die de bron is van uw eigen streven en van het verlangen om Bevrijding en Geluk te verkrijgen. Terwijl ik dit doe, en terwijl ik u uitleg wat ik meen met Bevrijding en Geluk, moet ik u vragen, al dien tijd uw eigen opvattingen op zij te zetten en in mijn gedachten en gevoelens te treden, opdat gij in staat zult zijn van uit mijn standpunt te begrijpen, wat met Bevrijding en Geluk bedoeld wordt. Teneinde het uw denken gemakkelijker te maken, zóó dat ge in staat zult zijn, diep in u zelf door te dringen, ga ik u een verhaal vertellen.

Daar was eens een vlam van onmetelijken omvang, zóó hoog, dat zij tot ver in de hemelen rijkte en uit die vlam kwamen een menigte vonken voort. Temidden van al die vonken werd uit één van hen een menschlijk wezen geboren en die mensch zullen wij voor het oogenblik Krishnamurti noemen. Ik neem dit verhaal, omdat ik Krishnamurti goed ken en daar ik hem onpersoonlijk zal beschouwen, zal ik u vragen, hetzelfde te doen. Voor ik met mijn verhaal begin, wensch ik, dat gij u losmaakt van uw persoonlijkheid, zoodat gij in staat zult zijn uzelf te bezien, zooals ik Krishnamurti ga bezien.

Die vonk werd door de aeonen heen, door een eindeloosheid van tijd, tot een menschelijk wezen. Eerst was dat menschelijk wezen in de gestalte van een wilde. Hij had als alle wilden en barbaren éééne begeerte, de bevrediging van het stoffelijke. Hij gaf toe aan de verlangens en geneugten van het lichaam; voor hem lag het bestaan van het leven, het doel en de vervulling van het leven alleen in de bevrediging van de verlangens en begeerten die van het lichaam zijn. Gedurende vele levens leerde hij, leed hij, leerde hij te verwerven en te bezitten, leerde hij alles voor zich zelf te ver-

[1]) Hieronder volgen twee van de toespraken door J. Krishnamurti in 1927 gehouden in het kamp der Orde van de Ster, te Ommen. In het volgende nummer van dit blad zullen er weder twee worden opgenomen.

garen. Hij was niet gelukkig, voor hij vele bezittingen had, vele aanwinsten — allen dingen, die vergaan. Hij verwijlde in den winter van onwetendheid; gedurende den tijd, waarin hij jong in ontwikkeling was, had hij slechts *één* doel en dat was enkel en alleen de verzadiging van het lichaam en de voldoening der genoegens van het lichaam. Maar na verloop van tijd begon hij, door smart, de wetten der gemeenschap te leeren, wetten, die voor het heil van allen bestaan. Door zich aan deze wetten te houden en eraan te gehoorzamen, begon hij te onderscheiden dat wat waar en blijvend is van dat, wat schijn en voorbijgaand is. Hij begon, door het breken dier wetten te lijden, en door vele levens heen verkreeg hij ondervinding, tot hij een zekere beschaafdheid bereikte. Door vele aeonen, in den loop der tijden, door jaren van lijden en terwijl hij verlangde te ontkomen aan die dingen welke de wereld van het hoogste belang acht voor het heil en geluk van menschelijke wezens, zocht hij naar kennis. Omdat, zoo zeide hij, waar ik ook ga of woon, vind ik ellende en is er verwarring om en in mij. Teneinde deze onrust te ontvlieden, teneinde aan deze beperking, dit gemis aan geheel te ontkomen, moet ik uitgaan, zoeken en zwerven om datgene te ontdekken, wat blijvend, wat eeuwigdurend is.

Hij begon met van andere menschen afhankelijk te zijn voor zijn geluk, op anderen te bouwen voor zijn genegenheid, voor zijn liefde en voor zijn vereering. In dit zoeken naar blijvende waarheid, begon hij zich te verliezen in tempels, in ceremonieën, aan altaren, in al die dingen, welke beperkend en bindend zijn, maar hij was niet bevredigd en hij was voortdurend in opstand. Hij verlangde zich te bevrijden van den invloed dier altaars welke staan langs den weg, die naar den bergtop voert. Hij had een vurig verlangen om te ontdekken wat achter het beeld lag, wat het wezen was achter de beeltenis die voor hem geplaatst was, en welke hij leven na leven vereerd had. Om te ontdekken wat achter de oogen en het hart van dat beeld lag, onderging hij ontzettende smarten, groote teleurstellingen en vurige verlangens. Langzamerhand, door zelfkastijdingen, door kwellingen, door onthouding gedurende vele levens, was hij in staat zijn lichaam te beheerschen. Dit doende oefende hij gelijktijdig zijn aandoeningen en zijn denkvermogen; want, wanneer zij niet samenwerken, wanneer zij niet overeenstemmen, dan is er oneenigheid, dan is er geen welzijn.

Zooals de visscher naar zee gaat, op de open wateren, om visch te verzamelen, zoo ging hij in het leven in om ervaring op te doen en terwijl hij ervaring opdeed, werd hij in zijn eigen net gevangen. Hij moest zichzelf uit dat net van ervaring los snijden om vrij te zijn en binnen te gaan in die vlam, die het inwezen is van alle ervaring. Langzamerhand is de persoon, dien gij als Krishnamurti kent, die begon als een afzonderlijke vonk, als een van de vlam afgescheiden wezen, in staat geweest, door groote ervaringen met de vlam te worden vereenigd.

Ik heb u dit verhaal verteld, omdat gewoonlijk, wanneer een wezen als een afgescheidenheid begint, het aeonen, eeuwen tijds neemt, om al de lessen en leeringen welke het leven schenken kan in zich op te nemen, vóór er mogelijkheid is, om het visioen van Bevrijding en Geluk zelfs maar te ontwaren. Maar voor ieder van u, die hier zijt, is het mogelijk om thans die visie van Bevrijding en Geluk gewaar te worden, omdat gij nu in de tegenwoordigheid zijt van Hem dien wij liefhebben, en wanneer Hij, dien gij liefhebt met u is, houdt tijd als zoodanig op. Gij behoeft niet door alle ervaringen van smart, van beproeving, van droefheid, van diepe vreugde te gaan, om het einddoel, hetwelk het einde is voor allen, te aanschouwen. Zooals de rivier bij het begin van haar loop hare bestemming kent, en er voortdurend naar zoekt om in de zee binnen te stroomen, zoo moet gij van het begin uwer dagen af, het einde weten, dat allen wacht.

Ik zeg dat niet om gezag uit te oefenen, niet om u lichtgeloovig te maken, niet om uzelf te doen toewijden aan de persoonlijkheid van één wezen. Ik vertel u dit alles, omdat, wanneer gij vereenigd zult zijn met Hem, dien wij liefhebben, wanneer gij in de vlam zijt opgegaan, gij zult kunnen uitgaan en dat Geluk en die Bevrijding aan anderen kunt geven, dat gij aan hen, die hongerig zijn, dat blijvende Geluk geven kunt; dat gij hen, die gevangen gehouden worden in smart en droefheid, de Bevrijding kunt doen zien. Gij kunt het slechts geven, gij kunt het slechts aanwijzen, maar de mensch zelf moet worstelen om het te bereiken. Want gezag kan als een boom worden neergehouwen; en indien gij niet diep in uzelve wortels hebt, die stevig in den grond bevestigd zijn, dan zal uw boom sterven en er zal opnieuw geplant moeten worden. Maar indien gij de wortels goed en stevig vastgegroeid hebt, dan zal hij uitbotten

en teere bladeren en knoppen dragen en weer schaduw geven.

En terwijl ik u vertel van dit bereiken van Bevrijding en Geluk, vraag ik ieder uwer om niet te denken aan de persoonlijkheid die tot u spreekt, maar binnenwaarts te keeren en uzelf te onderzoeken.

Omdat ik mijn geluk gevonden heb, omdat ik mijn rust en mijn vrede gevonden heb, omdat ik vereenigd ben met Hem, dien ik liefheb, wilde ik dat gij hetzelfde deedt. Om dat te doen, om die eenheid met Hem dien gij liefhebt te voelen, moet er in u een sterk en rein hart zijn, een helder en rustig denkvermogen. Zooals de zon allen beschijnt, het madeliefje en de boom in het woud en hen helpt te groeien, zoo zult gij, wanneer Hij, dien wij liefhebben met u is, uitgroeien tot uw vollen wasdom, wat ook uw stadium van evolutie zij.

Want dit is het doel van het leven: aan te vangen als de vonk van een vlam, ervaring op te doen, en ter gelegener tijd zich weer met de vlam te hereenigen, zoodat de afgescheiden persoonlijkheid vernietigd is. Gelukkig is hij, die in staat geweest is, zich met den Geliefde te vereenigen. Gelukkig is hij, want hij zal in staat zijn anderen te helpen, want hij zal in staat zijn van de wateren des levens te geven aan hen, die dorsten, aan hen die in nood zijn.

En dus, vriend, wil ik, dat gij van den aanvang af beseffen zult, dat Geluk niet afhankelijk is van iemand anders, maar van u zelf. Het is mijn vurig verlangen geweest vereenigd te worden met Hem, dien ik liefheb, en het is vervuld, omdat het vanaf den oorsprong der dagen mijn doel is geweest. Nu, terwijl de Geliefde bij u is, terwijl de mogelijkheid bestaat om dat visioen te zien, het vast te houden en het in uw hart en uw denkvermogen te bevestigen, wensch ik, dat gij alle dingen, welke u van Hem scheiden ter zijde zet en vernietigt en op die manier één met den Geliefde wordt. Er is een groote gelegenheid, daar is een groote mogelijkheid tot bereiken voor u, indien gij krachtig en diep genoeg voelt.

Het is mijne bedoeling u aan te toonen dat in u de kracht en de macht ligt om in uzelf Geluk en Bevrijding te bereiken en te vestigen, zoodat, wanneer gij in de wereld uitgaat, gij zult kunnen spreken op uw eigen gezag, geboren uit uw eigen ondervinding.

II.

Dezen middag liep ik in den tuin, waar de bloemen in vollen bloei stonden. Er was een rand van verschillende bloemen en iedere bloem had haar hoogtepunt bereikt, de rijpheid van haar bestaan, had haar opdracht vervuld en was in de wereld uitgebloeid, zoodoende vreugde aan den mensch verschaffend. Zij hadden den heelen zomer gebruikt om tot vollen wasdom uit te bloeien en hun geur uit te ademen en van die geur, te geven aan den mensch, die vreugde heeft in schoonheid. Op dezelfde wijze zoekt de mensch allerwege naar de volmaking van zichzelf in alle streken, alle plaatsen, onder alle hemelen. In politieke, maatschappelijke en economische werken zoekt hij naar de verwerkelijking, naar de ontplooing van zichzelf door middel van geluk.

Alle menschen op de wereld, hetzij in het Westen of in het Oosten, hetzij hun huid geel, bruin, zwart of wit is, allen zoeken zij geluk. Geluk is het erfdeel van allen, geluk is voor allen het doel, geluk is voor allen het einde — het geluk dat elke aanraking van smart te boven gaat, dat eeuwig is, dat blijvend is, dat de vrucht is van de samenvatting van alle ervaring. Er is zulk een eeuwig blijvend onverwoestbaar geluk, maar de mensch moet er naar zoeken door de voorbijgaande stadia van ellende.

Ga waarheen gij wilt, gij zult er den mensch geluk zien zoeken in vergankelijke dingen. Hetzij in het Oosten of in het Westen, allen lijden op dezelfde wijze, allen hebben dezelfde smarten, dezelfde beproevingen, dezelfde verlangens, hetzelfde lijden, en allen zoeken naar dat geluk, dat innerlijk steeds aanwezig is, en dat eeuwig is. De mensch zoekt in banale dingen naar dat Geluk, dat eeuwigdurend is; naar dat Geluk, dat Bevrijding is. Indien hij hongerig is, tracht hij zijn maag te bevredigen, indien hij onder smart gebukt gaat, ligt zijn geluk in het vergeten van zichzelf. De Sannyasi, de man die de wereld verzaakt heeft en zich heeft teruggetrokken in de afgelegen vallei, zoekt dat geluk, de schepper, de artiest, het genie, zij zoeken naar dat geluk, dat blijvend zal zijn, dat de toets van den tijd zal doorstaan, dat hem sterkte zal geven, dat hem de levenskracht zal geven om de aanvallen van smart, van droefheid en van beproeving te doorstaan. Maar bij het zoeken naar dat blijvende geluk, verliezen zij zich in het vergankelijke. Waartoe dient geluk, als het verwoest kan worden? Waartoe dient het om tijdelijk

verrukt te zijn, wanneer die verrukking verdwijnt? Wat nut heeft een scheppingsdaad welke tijdelijk genoegen geeft, wanneer dat, wat gij voortgebracht hebt, vernietigd wordt?

Waarheen gij gaat, waar gij ook rondzwerft, is er een verlangend zoeken om een woonplaats te vinden, waar ge in vrede en rust kunt wonen, waar ge één kunt worden met dat Koninkrijk van het Geluk. Er zijn vele wijzen om dat Geluk te zoeken en te bereiken, maar het eind, het doel, is hetzelfde voor allen, tot welk temperament of type de mensch ook behoort. Wat ook zijn wijze van werken in de wereld wezen moge, het doel voor hem is het verkrijgen van Geluk en Bevrijding. Want indien ge eenmaal dat eindpunt hebt aanschouwd, dan zult gij alle vergankelijke dingen terzijde stellen, al zulke dingen die door de aanraking van smart vergaan, om dat ééne te bereiken.

Gij zult ondervinden, dat de mensch — in welke luchtstreek ook — die dat Koninkrijk, hetwelk hij in zichzelf weet te zijn, zoekt, gelijk is aan de vlinder, die van bloem tot bloem fladdert om honing te verzamelen. Hij zoekt altijd buiten zich, steeds trachtend dat geluk, die schoonheid, dat welbehagen, die Bevrijding in de uiterlijke openbaring te vinden. En terwijl hij daarbuiten in de wereld der schaduwen ronddwaalt, wordt hij als in een net gevangen in de wereld van het onwerkelijke, en op die wijze begint hij karma te scheppen. Wat hij zaait, zal hij maaien; wat ook zijn daden mogen zijn, zij zullen hun eigen vruchten dragen. Hij kan niet ontkomen en zoo wordt hij voortdurend gevangen in de wereld der voorbijgaande dingen; van één smart gaat hij naar een andere smart, van groot leed naar grooter lijden, van kleine genoegens naar grooter genoegens. Terwijl verdriet en voorbijgaande genoegens hem belemmeren en vasthouden, kan hij niet binnengaan in dat Koninkrijk waar het eeuwig Geluk heerscht.

Dat Koninkrijk van het Geluk ligt niet in de wereld der openbaring, waar schaduwen zijn en bederf, maar binnen in elk van u en het is daarheen, dat gij u wenden moet en waar gij moet zoeken, Zooals de bloem de geur bevat, zooals de bloem de goddelijkheid in zich zelf verbergt, zoo ligt in elk van u het Koninkrijk van het Geluk, wat ook uw stadium van ontwikkeling, wat ook uwe verdrietelijkheden en beproevingen zijn mogen. Wanneer gij het eenmaal in uzelf hebt ontdekt, dan kunt gij uitgaan van de werkelijkheid naar het onwerkelijke.

Voor het oogenblik wensch ik u een beeld te geven, teneinde u duidelijk te maken dat het doel voor alle levende wezens is Bevrijding en Geluk. Laten wij voor een oogenblik ons de top van een berg voorstellen, beschenen door de laatste stralen van een ondergaande zon, waar de schoonheid van den voorbijen dag is saamgevat. Op dien berg zijn verschillende ommegangen, verscheidene beschutte plaatsen en elke schuilplaats noodigt u uit tot stilstaan en tot aanbidding van den bizonderen God, dien zij bergt. En zoo verwijlt de mensch, ofschoon hij weet dat er een einddoel is, in deze plaatsen, genietende en zijn tijd verbeuzelend, op deze wijze onnoodig karma scheppend, dat hem aan het wiel van leven en dood bindt. En zoo moet hij al deze stadia doormaken, onder elke beschutting rusten, indien hij zwak is en niet over voldoende kracht en voldoende wil beschikt, om den top van den berg te beklimmen. Om dien wil die vastberadenheid, die doelbewustheid te verkrijgen, moet hij inkeeren en zichzelf tot het besef brengen van de werkelijkheid, die in hem is.

De meesten uwer aanbidden een beeltenis en wanneer die beeltenis levend wordt, wenscht gij, dat dit niet geschiedde, want die beeltenis zal u zeggen, tot uzelf in te keeren en niet datgene te aanbidden wat aan vernietiging onderhevig is, louter een doek dat verscheurd kan worden. Wanneer die afbeelding u zegt binnenwaarts te keeren en daar het Koninkrijk van de Werkelijkheid te ontdekken, het Koninkrijk van Waarheid, het Koninkrijk van Geluk en Bevrijding, vindt gij dit moeilijk omdat het nadenken vereischt, oefening, zelfonderzoek, zelfcritiek welke zeer weinigen onder u wenschen te ondergaan. Gij hebt behoefte aan een groot wonder om u op den top van den berg te verplaatsen. Gij wacht op een of andere Goddelijke Openbaring, die zich op de wijze van het wonder te midden van donder en bliksem zal vertoonen en u een medicijn zal geven, die u zal vervormen, die u zal reinigen en u kracht zal geven op den bergtop te springen.

Maar vriend, de Waarheid ligt in u en omdat ik die Waarheid gevonden heb, omdat ik mij heb vereenzelvigd met die Waarheid en omdat Hij dien ik liefheb en ik, één zijn in mijn hart, zou ik u willen vertellen, hoe gij de poorten, die naar uw eigen hart, naar uw eigen geest voeren en waar gij vrede en rust vinden zult, kunt openen. Doch gij moet weten, wat smart, wat lijden, wat

beproeving is, welke genoegens vergankelijk, welke blijvend zijn.

Wijsheid komt voort uit ervaring en begrip uit een rein hart, en wanneer er geen ervaring is, indien het hart niet bereid is tot begrip, zult gij lang verblijven in de schuilplaatsen langs het opwaartsche bergpad. En omdat gij den Geliefde bij u hebt, kunt gij al deze schuilhoeken verlaten en één worden met den Geliefde.

Daarin ligt de grootheid van dit oogenblik, want daar zijn slechts weinige zomerdagen, dagen waarop gij uw hooi inzamelen, waarop gij uw huis in gereedheid brengen kunt en alle dingen regelen om uw Gast te verwelkomen; omdat gij bevinden zult, dat gij zelf de Geliefde zijt — gijzelf veredeld, verheerlijkt, gijzelf tot volmaking gekomen. En wanneer gij Hem eenmaal in uw hart gevonden hebt en Hem hebt bevestigd in uw denken, dan zijt gij ingegaan in dat Koninkrijk van het Geluk, dat eeuwigdurend is, in die Bevrijding, welke geen grenzen kent.

Dus moeten zij, die Geluk en Bevrijding wenschen te zoeken, inkeeren, diep zoeken en hun eigen Koninkrijk vinden. En wanneer zij die plaats gevonden hebben, zullen zij ontdekken, dat het het Koninkrijk voor allen, is — want allen zijn zoekende, allen lijden, allen zijn met smart beladen. En zij, die aan dien bron gedronken hebben, die de wijsheid ontwikkeld hebben, welke het gevolg is van ervaring, kunnen uitgaan en aan de bedroefden dit blijvend Geluk geven, dat Bevrijding is.

DE KNAAP EN DE LEERAAR.

DOOR Dr. ANNIE BESANT.

Vele zijn de veranderingen, die ik heb gezien, sedert ik op den 11en Januari 1910 met mijn vereerden Broeder C. W. L.[1]) stond achter den knaap Krishnamurti en de beide oudere Broeders, die voor hem instonden, in de stralende Tegenwoordigheid van den Heer Maitreya, den toekomstigen Boeddha, boven wiens hoofd de stralende Ster scheen, als welkom aan het Kind, dat zijn jonge voeten zette op het Pad, door alle Tathāgathā's betreden sedert onze aardbol de Zonen van het Vuur ontving.

De gebruikelijke vragen waren gesteld en beantwoord en na een korte pauze, terwijl de Hierophant teeder nederblikte op het kleine figuurtje, vroeg Hij, of met het oog op de buitengewone jeugd van het lichaam van den candidaat, Broeders, die in de uiterlijke wereld leefden, hem in hunne hoede wilden nemen en over hem waken, totdat hij den mannelijken leeftijd zou hebben bereikt. Mijn Broeder en ik antwoordden, dat wij gaarne de opdracht wilden aanvaarden, want wèl hadden wij den knaap lief. Daarop werd hem gevraagd of hij ons wilde aannemen als zijne beschermers gedurende zijn jeugd en in liefdevolle bewoordingen vertrouwde hij zich aan onze zorg toe. In enkele plechtige zinnen werd de heilige opdracht gegeven, een schakel vormend, die nimmer kan worden verbroken.

De jaren snelden voorbij, de knaap werd een Jongeling en de Jongeling een Man. Hij ging door vele phasen, door vele vormen van denken en voelen. Er waren tijdperken van uitbundige, jongensachtige speelschheid, tijdperken van terugdeinzen voor zijn bestemming, van verstandelijk verzet en sterken innerlijken drang naar vrijheid van denken en zelfstandigheid van oordeel. Zijn broeder, met zijn schitterend verstand, was vol vragen. Maar door alles heen bleef hij hetzelfde zachte, liefhebbende, aanvallige wezen, steeds bezield met een sterke liefde voor de beide ouderen, die aangewezen waren als zijn voogden. Een innemende, betooverende knaap en jongeling, het hart winnende van ieder, die hem kende. Van den tijd af, dat zijn vader hem in 1909 in Adyar, het Hoofdkwartier der Theosofische Vereeniging bracht, leefden de twee broeders in een theosofische atmosfeer. Zij werden van hare idealen doortrokken

[1]) Initialen van Bisschop C. W. Leadbeater. (Vert.).

en namen hare leeringen in zich op. Zoo voegden zij aan het Hindoeïsme waarin zij geboren waren, toe de vrijheid van denken, die onafscheidelijk aan de Theosofie verbonden is. Zooals hij zelf zeide tot een kring van vrienden op kasteel Eerde: "De achtergrond van mijn leeringen is Theosofie".

De groote smart van zijn leven was het verscheiden van zijn broeder, want zij waren tezamen geweest sedert de geboorte van den jongste. Maar slechts de lichamen werden gescheiden; geen dood kon hunne essentieele éénheid verbreken.

Hij doorleefde zijn tweede Inwijding, toen hij in Taormina was, zijn derde in zijn klein tehuis in de Ojai-vallei. In 1925 kwam de eerste openbare manifestatie, dat hij het uitverkoren voertuig was van den Wereldleeraar, toen op den 28en December, den verjaardag der Orde van de Ster, onmiddellijk na de jubileum-conventie van de Theosofische Vereeniging, gelijk onze lezers weten, de Wereldleeraar door zijn mond sprak. Sedert dien tijd volgden de veranderingen elkander snel op — zij zijn na te speuren in de gedichten, die hij heeft geschreven — totdat zijn bewustzijn opging in dat gedeelte van het bewustzijn van den Wereldleeraar, dat functioneeren kan binnen de beperkingen van een stoffelijk menschelijk lichaam. (Zie: Bhagavad Gita Hoofdstuk XI). De uiterlijke veranderingen zijn merkwaardig geweest. Bij het spreken in het publiek was hij de vorige lente en vroegen zomer nog verlegen, heel zenuwachtig, soms haperend, steeds zonder een groote mate van positiviteit. Later werd hij statig, waardig, zonder eenig spoor van zenuwachtigheid, vloeiend en poëtisch in zijne dictie, vol beelden, altijd aan de natuur ontleend.

En openlijk en beslist verklaarde hij zich den Wereldleeraar, de poort tot Bevrijding en één met Hem Dien Hij liefheeft.

Ik, die hem van zijne kindsheid af heb gekend, leg hier de getuigenis af, dat hij niet meer de Krishnaji is, die hij was. Hoewel liefhebbend en teeder als altijd, is er zelfs in deze eigenschappen eene verandering. Zij zijn dieper en sterker geworden, maar onpersoonlijk, zonder eenige "gehechtheid" aan welken persoon ook. Hij is van niemand afhankelijk, hij staat alleen, liefde en hulp uitzendend aan allen. Sereen en vreugdevol geluk straalt van hem uit; het welt op van binnenuit en komt niet van buiten.

Zijn leeringen zijn Idealen, geen bijzonderheden. Hij giet Leven

uit in een machtigen stroom, onverschillig of het oude, gebrekkige of enge vormen breekt. Het Leven schept en vernieuwt, en de Wereldleeraar doet het uitstroomen, zonder zich te bekommeren om de vormen. Tijdelijke pijn kan dit veroorzaken aan hen, die gehecht zijn aan de vormen. Maar vreugde komt tot hen, die gereed zijn om het lagere leven te verliezen, en weten, dat zij het Eeuwige Leven zullen vinden.

En dus, als voormalige moeder en beschermer van den Knaap, vereer ik vol vreugde in den Man de tegenwoordigheid van den Heer, dien ik aanbid. Want ik ken Hem zooals Hij is, in Zijn schitterend Lichaam, in Zijne woning in de Himālaya's, almachtig, alom tegenwoordig; en ik buig mij voor Hem, besloten in het stoffelijke lichaam, met de beperkingen, die dit oplegt, inwonend in het aardsche Lichaam even waarachtig Zichzelve als Hij is, geopenbaard in zijn stralend Lichaam op die verafgelegen bergen. Ik ben Zijne dienares in elken vorm dien Hij aanneemt. Ik beschouw dien dienst als mijn grootste voorrecht in deze lagere wereld.

KRISHNAJI.

DOOR C. JINARAJADASA.

Een van Krishnaji's treffende kenmerken ligt in zijn persoonlijkheid. Zooals iedereen weet zijn dr. Annie Besant en Bisschop C. W. Leadbeater zijn "Vaders in God" geweest, en ik mag mezelf rekenen onder zijn verschillende geestelijke "broeders in God". Wij, die in zijn jongensjaren om hem heen waren, zijn Theosophische werkers en wij denken op een zeer bepaalde wijze in Theosophische termen. Maar Krishnaji doet dat niet! Hij is persoonlijk en oorspronkelijk en hij heeft, wanneer hij zijn boodschap geeft, zijn zeer speciaal individueel standpunt. Noch zijn terminologie, noch zijn beelden zijn die welke hij gehoord heeft van hen die hem omringd hebben en naar wiens redevoeringen hij geluisterd heeft, zooals honderde andere Theosophen dat gedaan hebben.

Hierin ligt het aantrekkelijke van Krishnaji en de frischheid van zijn boodschap. Er is, tenslotte, maar een Wijsheid hetzij deze wordt uitgesproken door een oudere dan wel door een modernen leeraar. Maar er zijn vele manieren om haar voor te stellen en voor iemand

zooals ik, die niet alleen waarheid maar ook schoonheid zoekt, is het heerlijk te zien dat Krishnaji ons niet "nieuwe wijn in oude zakken", maar "nieuwe wijn in nieuwe zakken" geeft.

Krishnaji heeft al vele "harde dingen" gezegd. Zijn zij "hard"? Alleen voor hen, die genoegen namen met het bewandelen van den "minder moeilijken weg", zooals Shri Krishna het noemt, naar de Geopenbaarde Godheid. Maar voor hen wier aspiratie het is te naderen tot de Ongeopenbaarde Godheid, wier innerlijk leven dientengevolge moeilijk is geweest, zijn deze "harde gezegden" van Krishnaji als voedsel voor de uitgehongerden, als water voor de van dorst stervenden. Als er onder ons, die in Theosophie het licht der Goddelijke Wijsheid gevonden hebben, iemand is die zijn woorden "hard" vindt en er geen licht en troost maar duisternis en smart in vindt, dan hebben wij daar niemand anders dan ons zelf een verwijt van te maken. Het beteekent alleen, dat wij, uit angst om verblind te worden, in het verleden bang zijn geweest in het volle Licht der Waarheid te kijken. Voor het oogenblik is het eenigste geneesmiddel onze oogen langzamerhand te gewennen aan het zien van dat licht, totdat wij, niettegenstaande voorbijgaande pijn, door middel van dat Licht groeien en tenslotte ons verheugen met groote vreugde.

Wie die voor het eerst het gezicht van Krishnaji als jongen zag heeft zijn schoonheid vergeten? Wie die het voorrecht had hem te kennen, zal zijn menschelijkheid vergeten, zijn vreugde in het, naar het uiterlijk zijn zooals de menschen zijn, gelijk en niet verschillend van hen, een mensch onder menschen, een zoeker onder zoekers, en bovenal iemand die men niet op een voetstuk moet zetten? Thans, nu hij niet langer een zoeker is, maar een leeraar die op directe wijze spreekt omdat hij gevonden heeft, heeft hij bij zijn menschelijkheid eigenschappen gevoegd van die verborgen Goddelijkheid in den mensch waarvan ik, met anderen, lang reeds droomde.

KRISHNAJI'S BOODSCHAP.

DOOR J. EMILE MARCAULT, M. A. (PARIS) L. L. B.

Over Krishnaji's boodschap te schrijven is alsof men een teedere bloem draagt naar een verafgelegen plaats, wetende dat, juist in de vreugde van ze vast te houden, de warmte van de greep althans ten deele de frischheid van haar bloei moet vernielen. Naar 't schijnt, kan een uit den aard der zaak stelselmatige voorstelling van de levende waarheid slechts plaats vinden ten koste van de wonderbaarlijke bezieling en kracht en schoonheid, die zij bevat voor ieder die haar leest of hoort, hetzij ze wordt uitgedrukt in een rede of in verzen. Moge echter de liefde, waarmede deze bladzijden zijn geschreven, toch iets bewaard hebben van het leven, dat zij trachten te vertolken.

Geen kenmerkende eigenschap treedt in Krishnaji's boodschap sterker op den voorgrond dan haar „nieuwheid", een nieuwheid, die niet is louter de frischheid van de jeugd, zooals de frischheid van een pas-geboren kind van het oude ras, van een nieuwe bloem in het welbekende bloemenveld, maar eerder een algeheel nieuwe schepping, een vernieuwde kracht, een nieuwe levensadem, die in staat is, om alle dingen nieuw te maken, een Lente, *una Primavera della vita*. Ruysbroek beschrijft de zaligheid van den mysticus als een "stille storm van vreugde." Lees Krishnaji's boodschap, of nog beter: hoor hem en gij zult dien stillen storm van vreugde voelen, dien stortvloed van vrede, die in de wereld uitstroomt, als een zegen.

Evenals vroegere Goddelijke openbaringen, is ook Krishnaji's boodschap absoluut: het Goddelijke in hem, dat het Goddelijke in alle menschen wakker roept, het Goddelijke, ontsluierd in den éénе, dat zich ontsluiert in allen. Doch ditmaal is het een nieuw Goddelijk leven, wijl zijn openbaring aan den mensch noodzakelijkerwijs gelijken tred moet houden met 's menschen evolutie, die ten slotte niets anders is dan de geleidelijke ontplooiing van het Goddelijke in hem. Was niet het Goddelijk leven, gebracht door den Heere Boeddha, dat van het denkvermogen: de wet, de goede wet, waarvan de kennis bevrijding bracht? Was niet het Goddelijk leven, gebracht door den Christus, dat van het sociaal begrip en was Zijn symbool niet sociaal: de Vader, het Koninkrijk van Zijn God en het geestelijke leven, beperkt tot de menschheid?

Krishnaji's Goddelijk leven is dat van het universeel begrip. De geest is het hart van alles, niet het voorrecht van den mensch, maar het universeele leven. Het voorrecht van het mensch is alleen, zelf bewust te zijn van dat, wat het leven in alle dingen is. Het in zichzelf te vinden is het te ontdekken in al het andere; het nieuwe "koninkrijk" is dat van eeuwig, alomtegenwoordig Leven en Liefde en Schoonheid. Alle namen, zelfs dien van Vader, welke onze christelijke harten zoo dierbaar is, beperken en begrenzen. Hebben niet natiën tegen elkander gevochten, omdat zij God met verschillende "namen" noemden en zij geloofden dat verschillende namen ook beteekenden verschillende Goden? De nieuwe boodschap bant alle namen uit; het absolute van Liefde wordt daarin niet uitgedrukt door een zelfstandig-, maar door een bijvoeglijk naamwoord: De Geliefde.

Dat koninkrijk des levens moet noodwendig het Koninkrijk van het Geluk zijn. Slechts indien het voor den mensch niet mogelijk ware, te weten dat de geheele wereld onsterfelijke, eeuwige geest is, indien de geest niet in staat ware zich in hem als universeel en eeuwig te herkennen, slechts dan zou hij gedoemd zijn de banden van den vorm te voelen, verkeerd te begrijpen en te lijden. En omdat het Goddelijke in hem nog niet zelf-bewust was, moest het worden voorgesteld door symbolen in overeenstemming met de beperkingen van het zelf-bewustzijn, dat hij had bereikt. Maar nu wordt de mensch geroepen, om het Goddelijke in zich-zelf en in alle dingen te herkennen, om de mystieke vereeniging te bewerken met zijn ware zelf, in plaats van met deszelfs mentale voorstellingen, om den oceaan van scheppingskracht in te treden, die door de vormen stroomt en toch één blijft, die regelt en vernietigt en zich toch staande houdt als het zegevierende bewustzijn, ontwikkeld door soort na soort als steen, plant en dier, door leven na leven als mensch. Toen de mensch nog onbewust was van zijne onsterfelijkheid en daardoor geloofde in de realiteit van dood en zonde, moest de Goddelijke Liefde het symbool van offering en smart gebruiken. Maar nu de mensch ontdekt dat hij een deel is van het onsterfelijke universeele leven, verliest de dood zijn vreeswekkenheid en de zonde haar vloek. Het nieuwe koninkrijk Gods is het Koninkrijk van het Geluk en het symbool der Liefde is niet langer het kruis van de stof, maar het nu bevrijde en zegevierende leven.

En deze levens-zekerheid is niet de eenige oorzaak van vreugde.

Het universeele leven begrijpen beteekent ook de universeele schoonheid te genieten. De wereld wordt een lusthof met koele schaduwen en wonderschoone bloemen, een park van onbegrensde uitgestrektheid, waarin het ééne luisterrijke panorama na het andere zich voor het oog ontrolt.

Toch is de Hof van het Geluk geen plaats van aesthetische verpoozing, geen smachtend sprookjes-paradijs. Het ligt op den bergtop en het pad dat uit de valleien, waar wij ons thuis voelen, naar boven leidt, het pad van bevrijding, is steil en eischt volharding. Het evangelie van het Geluk, is een evangelie voor de sterken. Om de vreugde te bereiken, die het belooft, moet men boven voorbijgaande genoegens en wisselende smarten uitkomen, moet men zich losmaken van alle soorten van emotioneele, verstandelijke en maatschappelijke beperkingen, van tijd en ruimte, in welker begoochelingen wij het eeuwige, onsterfelijke bewustzijn van onzen waren aard hebben opgesloten; en dat kan alleen door in onszelf wakker te roepen een geweldige drang naar vrijheid, een storm van opstandigheid, dat verstandelijk verzet, die scheppende ontevredenheid, welke alleen de banden kan breken en ons vrij maken. Evenwel niet door afscheiding, maar door uitzetting, niet door onderdrukking maar door vervulling van al de begrensde liefden en waarheden van ons verleden kunnen wij bereiken de onbegrensde liefde en waarheid, die het deel is van ons ware zelf — en daar de Geliefde vinden.

De bevrijding, waartoe wij worden geroepen is geen negatieve bevrijding, een overgaan in het ledige, een zich verliezen van de afgescheiden droppel in den oceaan van Nirvana. De bevrijding, die werd geleerd door den Heere Boeddha leidde van een andere gebondenheid, tot een andere vrijheid. De bevrijding, waarvan Krishnaji spreekt is positieve vrijheid, een voleinding niet een ontvluchten, zelf-realisatie niet zelf-vernietiging, een ervaring, geen geschenk; de volheid van zelf-bewustzijn, die de volheid van al-bewustzijn vindt. Zonder twijfel moet er een zelf worden vernietigd, maar dat is het zelf van ons beperkt alledaags-leven en door onzen geest te bevrijden van zijn boeien vinden wij ons ware wezen. Een moeilijk proces dat oefening van den wil vereischt, dat door het aanvaarden van een wijsgeerig of theologisch dogma, door het nà-denken van de gedachten van anderen of het lijdelijk volgen van ceremoniën, niet kan worden vervangen. Niemand kan ons naar den bergtop

dragen. Met voeten, vereelt door de lange oefening of bloedend door de ongewone inspanning moet een ieder de berghelling beklimmen. Welk hart buiten het eigen hart kan een mensch bewegen om het pad van vrede en bevrijding te betreden.

Maar alle planten zijn niet gereed om te bloeien, als de warmte van de lente weder het begin aankondigt van een jaar van leven en groei, schoon alle hun groei versnellen en blaadjes voortbrengen. Zoo zullen onder den invloed van de nieuwe geestelijke lente ook niet alle menschen volledige bevrijding, volledige vereeniging met den Geliefde bereiken. Maar voor allen zal er geestelijke groei zijn en indien zij het Koninkrijk van het Geluk zoeken, zullen allen worden bevrijd van de banden van hun oude bewustzijn en zij zullen de scheppers worden van een nieuwe, een meer geestelijke beschaving, waarin de wetenschap, de wijsbegeerte, de kunst, ja zelfs de politiek het nieuwe bewustzijn zullen uitdrukken. Want Krishnaji's boodschap is zoowel een bevrijdende als een beschavende kracht. Geen Boeddhistische levensverachting is dit; men moet het leven zoowel vrijmaken als er boven uitgaan; de geest kan alleen dan bevrijd worden, als al zijn regelende krachten zijn geopenbaard in in de wereld van stof.

Zooals immer, wordt het evangelie van Bevrijding gebracht door één, die heeft bereikt. De boodschap van de ervaring die zij onthult en voor al de gekerkerde zelven, die smachten naar bevrijding en geluk is hij de belichaming daarvan, zijn Geluk, zijn Bevrijding het gemeenschappelijk erfdeel van alle menschen. Toch kan door persoonlijke vereering de hulp niet worden verkregen. Niemands ervaring kan feitelijk dienen voor een ander, schoon zij veel aanmoediging kan geven en tot inspanning kan prikkelen. Zelfs niet een God kan de mensch goddelijk maken, want de mensch *is* goddelijk en hijzelf alleen kan zijn eigen goddelijkheid vrij maken. Een nieuwe, sterke nadruk valt op het conflict tusschen de liefde die uitgaat om te verlossen en de afwijzing van persoonlijke toewijding. Hij die komt om te redden, waarschuwt degenen, die hij liefheeft, dat zij zichzelf moeten redden en niet op hem hunne redding moeten bouwen; dat grootsche gebouw moet worden opgetrokken uit hun eigen boven-stof, lijden, inspanning, falen, geestdrift, geestvervoering; de God, die redt, wordt gevonden in het zelf; niet in eenigen Heiland, ligt de poort van den Hof van het Geluk.

Hoewel Krishnaji's boodschap wondervol is in elk opzicht, is toch haar grootste wonder haar modern gewaad, haar moderne wijze van uitdrukking, want met haar oostersche rijkdom van beelden en de dichterlijke schoonheid van haar voordracht, past zij zich wonderwel aan bij ons koortsig hedendaagsch leven. Zij aanvaardt het ingewikkelde samenstel van onze beschaving en onze ontwikkeling maar wijst tevens op de begoocheling die ons gevangenen maakt in hun net. Feitelijk zijn zij voortbrengselen van den geest, maar van den geest, geopenbaard door het denkvermogen en het denkvermogen is slechts een functie van den geest. Laten wij ophouden te gelooven, dat wij ons denkvermogen zijn en laten wij begrijpen, dat wij geestelijke wezens zijn, eigenaars en gebruikers van het denkvermogen, maar vrij in dien eigendom en in dat gebruik.

Krishnaji's modernisme blijkt nog te sterker hieruit, dat de ervaring, waarop het is gegrondvest niet alleen voldoet aan het verlangen maar ook aan de verwezenlijking van het moderne bewustzijn. Is niet dit beklimmen van den ladder der waarden, dit uitgaan boven mentale en sociale klassen, boven tijd en ruimte de synthese van alle gedeeltelijke bevrijdingen, die al zijn bereikt of tenminste opgeeischt werden door de meest gevorderden van ons ras? Bergson vindt het ware zelf van den mensch boven het gebied van de gedachten-wereld, boven ruimte, universeel en maatschappelijk, en hij noemt het geestelijke energie, een individualisatie van het universeele leven of den geest en vrij op zijn eigen gebied, en alle scholen van psychologie, onverschillig of zij idealistisch zijn of niet, voor-onderstellen tegenwoordig een zelf, dat boven het denkvermogen uitgaat. William James heeft aangetoond, dat de mystieke ervaring in alle groote godsdiensten dezelfde is en uitgaat boven de wereld der aandoeningen. En Einstein toont aan, dat onze tijd en ruimte betrekkelijk zijn, niet absoluut en dat men er boven uit kan komen door het vinden van een meer waarlijk universeel stelsel van betrekkingen.

Alom ontdekt het bewustzijn de grenzen van het denkvermogen en bereikt het universeele dat daarboven ligt. De scheikundigen dringen door de vormen van de stof heen en herleiden ze tot kracht. Sir J. C. Bose stijgt boven de morphologie der planten uit; hij krijgt aanraking met het organiseerende leven en beschrijft het. De zoölogen veronderstellen, dat de psyche de kracht is, welke alle vormen van

dierlijk leven opbouwt. Iedere soort ontdekt haar grenzen en het zelf, dat tot dusver die grenzen aanvaardde als zijn normale beperkingen, bemerkt nu, dat ze worden overschreden. Ook uit de diepten van het collectieve bewustzijn in de massa's stijgt een blind maar machtig verlangen op om het leven meer universeel te maken, naar politieken en godsdienstigen vrede, naar begrijpen en samenwerken, naar eenheid, vrijheid en geluk. Doch niet als gevolg van de oorlogsweeën, want de oorlog zelf was de laatste poging van het denkvermogen om zich duurzame voorwaarden te verzekeren voor het genot van zijn beperkingen en het is het nieuwe bewustzijn dat zegevierde in den oorlog ofschoon een ijler net van verstandelijkheid thans pogingen aanwendt, om het opnieuw te kerkeren.

De denkende, onbevooroordeelde bestudeerders van onzen tijd zullen Krishnaji's boodschap zien, als de synthese van alle gedeeltelijke bevrijdingen — algeheele bevrijding en geluk voor alle menschen. Doch niet een synthese door samenvoeging der deelen, wat eigenlijk geen synthese maar de som dier deelen zou zijn. De lente is niet de som van alle bloemen en alle blaadjes: het is de bron, de oorzaak, de scheppende kracht, eenvoudig, frisch, klaar, zacht-onweerstaanbaar, het nieuwe universeele bewustzijn samengetrokken als in een brandpunt, in één, die het ten volle begrijpt, de incarnatie, welke beteekenis men hieraan ook moge hechten, voor de psychologie van de Nieuwe Eeuw, van een nieuwe bedeeling van het Goddelijke in het goddelijke menschenhart.

NA HET KAMP.

DOOR GEORGE LANSBURY M. P.

In meer dan één opzicht was ons kamp te Ommen een van de merkwaardigste bijeenkomsten, die ik het voorrecht en het genoegen had bij te wonen. Wij vertegenwoordigden samen meer rassen, godsdiensten en sekten, dan ooit te voren op één plek bij elkaar waren. Ondanks onze verschillende godsdiensten, onze uiteenloopende nationaliteiten en gewoonten was onze onderlinge verhouding doortrokken van een geest van eenheid, kameraadschap en broederschap. Er bleek geen behoefte te bestaan aan vaste regels — en al waren er, ik kwam er nooit mee in botsing — zooals wij daar samen leefden,

met ons vele honderden, hadden wij alleen wat vriendschappelijke hulp noodig om den juisten weg te vinden. De orde bleef bewaard omdat niemand verlangde, omdat het bij niemand opkwam, onordelijk te zijn. En toch vormden wij een menigte van echte, heel gewone menschen. Weinig of geen lange gezichten, niemand nam een air aan van zedelijke meerderheid in uitdrukking of in zijn wijze van doen. Er was ruimschoots tijd en gelegenheid voor gezonde, vroolijke ontspanning, en ook, voor hen die dat wilden, om — wat toch het voornaamste doel van het kamp was — na te denken over de praktische levensvragen in verband met godsdienst, sociale aangelegenheden, politiek en het zakenleven. Als er heiligen in het kamp waren, zorgden zij er voor, dat men hen niet opmerkte.

Mijn verblijf was echter veel te kort. Als we het volgend jaar weer samenkomen, hoop ik tot het eind te kunnen blijven. Bij zoo'n kort verblijf, als het mijne was, kan men slechts een zeer onvolledigen indruk krijgen van de eigenlijke beteekenis van het kamp.

Terwijl ik alleen terugreisde, had ik gelegenheid om, wat ik gezien en gehoord had, aan mijn geest te laten voorbijtrekken. De eerste indruk, en eigenlijk de eenige die het vermelden waard is, was van den omvang der taak, die Krishnaji zichzelf en de Orde heeft gesteld. Het verwondert mij niet, dat de vertegenwoordigers van al die naties, verzameld om het kampvuur, of gezeten in de groote tent, in gespannen aandacht en volmaakte stilte naar de toespraken van Krishnaji en Dr. Besant luisterden. Het geluk voor onszelf is altijd zoo heel moeilijk te vinden. En toch streven wij er allen naar. Wij hunkeren naar vrede en geluk, maar slechts weinigen van ons vinden het eene of het andere. Zoo peinsde ik er in den trein en op de boot over na, welk werk mijn vrienden uit alle naties eigenlijk zouden kunnen aanpakken om de leering, die wij allen hebben gehoord en aanvaard, in het dagelijksch leven in praktijk te brengen.

Wij kunnen niet tevreden zijn met zoo'n boodschap alleen voor onszelf te aanvaarden. Natuurlijk moet elke ware hervorming, evenals echte liefde, bij onszelf beginnen, in het hart en in het leven van iederen man en iedere vrouw. Dit neemt niet weg, dat wij het grootste deel van ons leven doorbrengen midden in den stroom der gebeurtenissen. Wij kunnen ons niet van onze medemenschen afscheiden, hoezeer we ons misschien ook aangetrokken voelen tot een leven van eenzaamheid en afzondering. Daarom moeten allen, die zich bij

de Orde van de Ster hebben gevoegd, in de eerste gelederen staan van alle bewegingen, die de verheffing van het levenspeil der menschen ten doel hebben. Wij kunnen van meening verschillen over de middelen, ja zelfs over het doel, dat we willen bereiken, maar we moeten het er over eens zijn, dat geluk, harmonie en tevredenheid de levensvervulling voor *alle menschen* moeten zijn. Welke les ook aan ons voorbij moge gaan, deze waarheid moeten we leeren en aanvaarden, dat geen geluk kan bestaan waar zelfzucht heerscht, dat zelfzuchtig geluk in wezen onmogelijk is.

Wij kunnen ons buiten de wereld van menschen en dingen begeven en trachten met bidden en vasten God en Vrede te vinden: in deze dagen hebben wij, na lange jaren van zoeken, ervaren, dat hoewel het Rijk van God en de Menschheid binnen in ieder van ons is, de uitdrukking van Gods wil, van het leven, een zaak is van samenwerking, waaraan allen moeten meedoen. De woorden van Ruskin: "De wreedste mensch, die er leeft, zou nog niet aan zijn feestdisch kunnen zitten, tenzij hij blind ware", gelden van ons als individuen in onze verhoudingen tot onze medemenschen, en moeten ten slotte ook door de blanke rassen aanvaard worden ten aanzien van hun verhoudingen tot die volkeren, die wij de onderworpen rassen noemen.

In het kamp vond ik er veel bevrediging in, zoo maar ergens te gaan zitten en naar mijn vrienden en makkers te kijken — hoe sommigen verschillende werkzaamheden verrichten, anderen zich op verschillende wijzen vermaakten. Ik had zelden behoefte om te spreken, maar altijd hield de gedachte mij bezig — dat gelijkt een "mattenkapittel", zoo'n samenkomst als Franciscus van Assisi placht te leiden, waar mannen en vrouwen van gelijke gezindheid, gelijkgerichte wil en dezelfde idealen bijeenkwamen op de roepstem van één, die geluk en levensvervulling in Dienst had gevonden.

Dikwijls verwijlde ik in gedachte bij Franciscus van Assisi. Het is goed zich hem voor te stellen als een gewoon mensch, die ook soms zondigt zooals wij allen. Maar het voornaamste is, dat hij ons leert, dat godsdienst alleen maar is dienst van God in den vorm van dienst aan onze medemenschen. Het verhaal, dat Paul Sabatier vertelt, van dien blijden troep rondreizende zendelingen, die door Umbrië trokken, leerende en in praktijk brengende het nieuwe geloof van geluk zonder bezit, het nieuwe evangelie dat godsdienst en

geluk kunnen worden uitgedrukt in gezang en dans, is heel aantrekkelijk. Heden hebben wij hetzelfde evangelie noodig, in andere woorden. Ik verwacht geen volmaaktheid in anderen, omdat er in mijzelf ook geen is, maar hoe wij ook mogen tekortschieten, de waarheid, waarvoor wij trachten in te staan, blijft waar.

Dus, vrienden die tot de Ster zijt toegetreden, en gij die naar de bedoeling van zijn bestaan vraagt, houdt toch altijd dien oproep tot dienst in de gedachte en vóór alles het feit dat alle kerken, alle organisaties door de gewone menschen beoordeeld worden, niet naar haar geloof maar naar haar daden. Ik schrijf dit in Bow in het East-End van Londen. Mijn woning staat midden in een groote menschelijke bijenkorf, waar groote massa's voor hun dagelijksch brood afhankelijk zijn van de openbare en de particuliere liefdadigheid en anderen vele uren voor weinig geld moeten werken. Overbevolkte sloppen zijn hier algemeen. Het is onmogelijk hier te wonen en niet soms een zekere schaamte te gevoelen, omdat te midden van die omstandigheden onze eigen omstandigheden dragelijk en geriefelijk zijn. Evenals alle andere denkende menschen zie ik mij geplaatst tegenover het eeuwige vraagstuk, hoe dit te rijmen is en telkens en telkens vraag ik mij af wat voor nut het heeft geluk, broederschap en vrede te prediken te midden van al dit kwaad, dat menschen hebben gemaakt en dat had kunnen voorkomen worden. Als wij de dingen konden veranderen door zelf paupers en bedelaars te worden, zouden misschien sommigen van ons dien weg kiezen. Maar dat is niet de weg, dien wij moeten volgen, om ons doel te bereiken. Evenmin is het pad van bloedige, heftige revoluties de weg tot geluk. Neen, onze taak is een veel zwaardere. Wij moeten een leven leiden, waarin we iederen dag trachten de waarheid te verbreiden, dat de maatschappij menschenwerk is, dat de ontwikkeling der wetenschap, een alom verbreide opvoeding er op wijzen, dat de tegenwoordige en toekomstige geslachten een nieuwe maatschappij moeten opbouwen op de grondslagen van liefde en broederschap, en den strijd om het bestaan moeten vervangen door samenwerking. Er is niets in ons werk dat de aandacht kan trekken, omdat wij het moeten verrichten te midden van onze dagelijksche taak, onzen dagelijkschen arbeid. Niemand van ons kan een volmaakt leven leiden; iedereen kan een nuttig leven leiden door ons geloof te prediken in voorbeeld en principes.

Natuurlijk kunnen wij niet opwekken tot een wapenstilstand met het kwaad en opkomen voor vrede, waar geen vrede is en zijn kan. Bijna zeventien eeuwen lang hebben de kerken dit beproefd — dat wil zeggen sedert den dag toen Konstantijn voorwendde den leer van Jezus te omhelzen. Tegenwoordig gaan de menschen de kerken voorbij en laten ze ledig, of alleen bezocht door een heel klein deel van de bevolking. De verschrikkelijke scheiding tusschen leer en wandel is zoo in het oog loopend, dat het mij verwondert, dat geestelijkheid en leeken nog altijd op dien weg kunnen voortgaan. Er zijn enkele priesters en geestelijken, die zich losmaken van sleur en traditie en den Aangenamen Dag des Heeren verkondigen als een dag, waarop het maatschappelijke en het politieke onrecht zal worden recht gezet, maar dat is een kleine minderheid. Wij die gelooven, dat wij een godsdienst aan de wereld te verkondigen hebben, gegrond op de leeringen van alle profeten, meesters en leeraars der oude en nieuwe wereld, moeten anders handelen. Het menschdom, in het bijzonder hier in het Westen, heeft geen belangstelling voor een nieuw Evangelie dat maar een herhaling is van het oude, en zou er ook niets mee weten aan te vangen. Wij moeten onze rol spelen in den levensstrijd in de volledige erkenning van het feit, dat de armste, onwetendste onder ons in zijn geest, ziel en lichaam dezelfde kiemen van goed en kwaad bergt als wij ons voorstellen en gelooven zelf te bezitten.

Ik tracht daarom allen die dit lezen te overtuigen om zelf een studie te maken van maatschappelijke toestanden, na te gaan hoe rijkdom wordt voortgebracht, hoe het komt dat sommigen in staat zijn in weelde een werkeloos leven te leiden, terwijl millioenen anderen die werken, en millioenen anderen, die o zoo graag werk zouden willen hebben, maar het niet kunnen krijgen, gedoemd zijn hun leven in gemeenheid, vuilheid en ontbering te slijten. Deze omstandigheden zijn menschenwerk en zullen door den mensch eenmaal veranderd worden.

Makkers en vrienden van de Ster, wat helpt het ons of de menschenwereld, als wij weer helpen een groote en machtige organisatie op te bouwen, die zich bepaalt tot woorden en nog eens woorden? Mijn omgang met u, toen wij samen in Ommen waren, heeft mij overtuigd, dat gij, samengekomen uit alle landen, zoo iets niet bedoeldet; dat gij wildet grondvesten de Orde van de Ster van Hoop voor de verdrukte menschheid; dat voor u en voor mij de eenige

verzoenende kracht in het leven de kracht is, die haar oorsprong heeft in liefde voor onze medemenschen en in het vaste besluit vrede en geluk te vinden in het besef dat wij iederen dag trachten in ons eigen leven de waarheid te verkondigen, dat in samenwerking, broederschap voor ons allen, op deze plaats en op dit oogenblik, de hemel op aarde ligt opgesloten, en dat de strijd om het bestaan een hel is, in de volle beteekenis van het woord.

Niemand van ons kan in dit opzicht het leven van anderen regelen of voorschrijven, hoewel in economisch opzicht ons leven wel degelijk door anderen wordt geregeld. Wij zijn niet vrij in de keus hoe en waar wij willen leven. De betrekkelijk weinigen die dat kunnen doen, bewijzen alleen de waarheid van mijn bewering. De groote massa onzer zijn op de eene of andere wijze afhankelijk voor hun dagelijksch brood. Het is natuurlijk waar, dat wij werken, dat wij iets geven voor wat wij ontvangen. Maar het is evengoed waar, dat ons recht op werk, dat wil zeggen ons recht om door ons werk te leven, voor een groot gedeelte afhankelijk is van den wil van anderen. De maatschappij is zoo gecompliceerd, de grond en de andere middelen van bestaan zijn zoozeer in de handen van enkelen, dat er van vrije keus geen sprake is. Zooals ik het leven zie en de moraal en den godsdienst begrijp, moet dit alles worden veranderd. Ik kan van geen broederschap spreken tot losse arbeiders, werkloozen van Oost-Londen of krotbewoners, zonder tegelijk alles te doen wat in het vermogen van een enkel mensch ligt, om gemeene zaak met hen in hun strijd voor volledig socialisme — in den zin van afschaffing van den klassenstrijd door de oorzaken ervan uit den weg te ruimen — te maken. Soms denk ik terug en tracht mij den weg voor te stellen, dien de menschheid heeft afgelegd en dan zie ik in mijn verbeelding een lang verschiet van verschrikkelijke ziekten, oorlog, hongersnood en pestilentie. Ik kan niet verklaren, waarom dit zoo heeft moeten zijn. Het gaat boven mijn verstand, te denken wat voor dwazen de menschen zijn geweest, tot ik opeens weer de domheid en ruwheid van onze eigen dagen voor oogen zie. Ik zie zelfs nu brave menschen de inrichting van ons bedrijfsleven verdedigen, waardoor sloppen en overbevolking, werkloosheid en pauperisme zijn, en nog steeds worden, veroorzaakt, waarnaast in steeds toenemenden mate millionairs worden voortgebracht. Waarlijk, het is tijd, dat wij allen, makkers van de Ster, mannen en vrouwen van elken godsdienst of ook van geen

enkelen godsdienst, ons geheel vrij maken van al onze oude tradities en denkbeelden en samen den grondslag leggen tot een nieuwe en betere wijze om God en de menschheid te dienen, dan door rijkdommen op elkaar te stapelen ten koste van onze medemenschen. Niemand van ons kan dat alleen doen. Niemand kan zich plaatsen buiten de maatschappij waar we allen in leven. Wij kunnen noch alleen leven, noch alleen sterven. Misschien lijkt het paradoxaal wat ik ga schrijven: wij kunnen niet als enkelingen worden verlost, en toch moeten wij eerst individueel verlost worden, in zoover dat het maatschappelijk heil pas kan worden bereikt, wanneer wij eerst ieder persoonlijk bekeerd zijn tot de waarheid, dat wij het leven in zijn schoonste en liefelijkste beteekenis pas kunnen deelachtig worden, wanneer onze medemenschen in de gelegenheid zijn de levensvoorwaarden te genieten, die wij zelf noodig hebben. Als wij deze waarheid maar eenmaal inzien, als wij maar eenmaal begrijpen, hoe ons ware geluk moet worden gedeeld en medegenoten door anderen, zullen we ook heel gauw begrijpen, dat het eenige vraagstuk, dat er voor ons in dit verband overblijft, het vraagstuk is van de rechtvaardige verdeeling van den stoffelijken rijkdom.

Het belang dat ik stel in de Ster, mijn geloof in de boodschap van het Hoofd van de Orde berust geheel op mijn vertrouwen, dat wij leden van de Orde, waar we ons ook bevinden, onverschillig wat de kleur van onze huid is, in welken godsdienst wij zijn grootgebracht, geen oogenblik de verschrikkelijke leer zullen willen aannemen, dat sommigen arm moeten zijn en onder ellendige omstandigheden moeten leven; integendeel wij zullen allen eenstemmig verklaren, dat als de mensch zelf het stelsel van concurentie heeft gemaakt en opgebouwd een stelsel, dat in het verleden misschien noodig is geweest — dat dan nu de tijd is gekomen, dat wij allen onze beste krachten moeten inspannen om eerst ons zelf, en dan anderen te overtuigen en te bekeeren tot de waarheid, dat de mensch al kan hij bij brood alleen niet leven, er ook niet buiten kan; — en dat heden, als de Arbeid behoorlijk georganiseerd is, niemand te zwaar behoeft te werken, niemand gebrek behoeft te leiden, geen vrouwen en kinderen behoeven te sterven uit gebrek aan de eerste levensbehoeften, en dat het geheele vraagstuk van het leven er tegenwoordig een is van verdeeling en van verdeeling alleen.

Ik hoop, dat allen die het kamp in Ommen hebben meegemaakt

deze dingen zullen overdenken, en als zij — naar ik hoop — bekeerd zullen worden tot het Socialisme, dan vertrouw ik, dat zij zullen samenwerken, met anderen in alle deelen der wereld, om te helpen het nieuwe Jeruzalem te bouwen. Een van tweeën is zeker: of de westersche beschaving zal worden gered door collectieve inspanning, òf het zal met onze rijken en naties gaan als met de rijken uit het verleden, en zij zullen ineenstorten omdat wij niet in staat zijn de teekenen des tijds te lezen en te verstaan.

ORDE VAN DE STER, NEDERLANDSCHE AFDEELING MEDEDEELING VAN DE NATIONAAL-ORGANISATOR

Het Sterkamp te Ojai.

De Nationaal Organisator in Amerika, telegram-adres Adyarcom. Los Angeles, verzoekt ons mede te deelen, dat de inschrijving voor het Sterkamp te Ojai, Californië, op 1 Februari 1928 onherroepelijk wordt gesloten. Hij verzoekt de Ster-leden, die dit Kamp wenschen bij te wonen, zich zoo spoedig mogelijk te wenden tot Mrs. Maude Couch, Starland Ojai, California U. S. A., onder bijvoeging van 't totale bedrag voor 't Kamp à $ 60, (f 150).

Het Sterkamp te Ommen in 1928.

Bij het ter perse gaan van dit blad bereikt ons de mededeeling nr. 1 van het Kampbestuur te Ommen. Wij nemen daaruit als voorloopig bericht over:

Het volgende Kamp op Eerde zal worden gehouden van 2 of 3 Augustus tot 10 of 11 Augustus.

1. Alle correspondentie te zenden aan de Nationaal Organisator.
2. Geen inschrijvingen worden aangenomen voor 1 Maart a.s.

Sterliteratuur.

Alle boeken van J. Krishnamurti en alle uitgaven van de Star Publishing Trust en der Orde van de Ster zijn verkrijgbaar:

te Amsterdam op de Sterkamer, Amsteldijk 76 en telefoon 44625,
te 's Gravenhage in 't Sterhuis, Koninginnegr. 73, telefoon 17797,
en door den boekhandel.